

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2007-2008

23 OKTOBER 2007

Wetsvoorstel tot het instellen van een stage ten dienste van de gemeenschap voor jongeren die de leeftijd van de meerderjarigheid bereikt hebben

(Ingediend door mevrouw Marie-Hélène Crombé-Berton en de heer François Roelants du Vivier)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van een voorstel dat reeds op 30 april 2007 in de Senaat werd ingediend (stuk Senaat, nr. 3-2453/1 - 2006/2007).

Momenteel maakt de Belgische staat een crisis door die zowel politiek als sociaal is.

Op politiek gebied ondergaat onze Staat talrijke veranderingen. Hij is immers verwickeld in een groot ontbindingsproces dat volgt op het ontstaan en de ontwikkeling van entiteiten die nu eens groter, dan weer meer lokaal zijn, en een reële beslissingsmacht hebben.

De sociologische en antropologische analyse toont evenwel aan dat dergelijke verzwakking van de Staat een belangrijk verlies van houvast met zich brengt, het vertrouwen van het maatschappelijk middenveld in zijn instellingen schokt en een gebrek aan belangstelling veroorzaakt voor de publieke zaak.

Bovenop dit eerste probleem ent zich een sociale crisis die dan weer zichtbaar wordt in een onstuitbare verzwakking van de nationale samenhang. Die tweede soort van structuurverlies komt onmiskenbaar tot uiting in het verdwijnen van elke nationaal gevoel, het ontstaan van een fervent regionalisme, een toenemend gebrek aan burgerzin en een algemene, acute vorm van "burgerlijke luiheid".

Dit voorstel heeft tot doel dat verontrustende verval van de burgerzin te bestrijden.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2007-2008

23 OCTOBRE 2007

Proposition de loi visant à créer un stage au service de la collectivité pour les jeunes ayant atteint l'âge de la majorité

(Déposée par Mme Marie-Hélène Crombé-Berton et M. François Roelants du Vivier)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend le texte d'une proposition qui a déjà été déposée au Sénat le 30 avril 2007 (doc. Sénat, n° 3-2453/1 - 2006/2007).

L'État belge traverse actuellement une double crise politique et sociale.

Sur le plan politique, notre État subit de multiples délitements. Il est en effet imbriqué dans un vaste processus de déstructuration consécutif à l'émergence et au développement d'entités tantôt plus englobantes, tantôt plus locales, investies d'un réel pouvoir de décision.

Or l'analyse sociologique et anthropologique révèle que cette manière d'affaiblissement de l'État génère une importante perte de repères, ébranle la confiance de la société civile en ses institutions et provoque un désintérêt à l'égard des affaires publiques.

À ce problème initial se greffe une crise sociale qui se traduit quant à elle par un irrésistible affaiblissement de la cohésion nationale. Témoignent avec virulence de ce second type de déstructuration: l'agonie du sentiment national, l'émergence de régionalismes exacerbés, le déploiement de l'incivisme et la généralisation d'une forme aiguë de « paresse citoyenne ».

La présente proposition a pour vocation de lutter contre cette inquiétante ruine de l'esprit civique.

Het strekt er meer bepaald toe voor elke jongere die de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, de verplichting in te stellen om een stage van een maand te verrichten in dienst van de gemeenschap.

Het instellen van die stage past dus in een wel-overwogen en voluntaristisch proces om de burgerzin op te krikken.

Het is zonder meer de bedoeling bij elk lid van de samenleving het gevoel dat men een gemeenschappelijke sokkel van sociaal-culturele waarden met zijn medeburgers deelt, nieuw leven in te blazen.

Het is een belangrijk gegeven, omdat dergelijk gevoel ergens bij te horen een belangrijk hulpmiddel is in de strijd tegen etnische en regionale opstoten en tegen het zich terugtrekken in de eigen gemeenschap, verschijnselen die de opmars van uiterst rechts in de hand werken.

De "burgerdienst" is overigens zo opgevat dat hij het idee dat de verschillende leeftijdsgroepen van de bevolking moeten samenwerken nieuw leven inblaast, de beruchte generatiekloof dicht, opnieuw vorm geeft aan een bepaalde maatschappelijke solidariteit.

De stage strekt er tevens toe de figuur van de Staat zelf op een symbolisch niveau in ere te herstellen.

Het is de bedoeling jongeren tijdens de stageperiode te doen beseffen dat de Staat niet alleen een verstrekker is van rechten, middelen en voorrechten, maar dat hij ook vraagt dat de burger, in een logica van verantwoordelijke solidariteit, aan een aantal verplichtingen voldoet.

De stage moet het mogelijk maken de negatieve gevolgen van de filosofie van de verzorgingsstaat te neutraliseren; die filosofie is zo overheersend dat de burger gaat geloven dat hij de gemeenschap waarin hij leeft niets meer verschuldigd is; die filosofie is zo ontaard dat tegenwoordig voor een individu niets onaanvaardbaarder is dan zich te moeten inspannen voor zijn land en door dat land te worden gedwongen bepaalde verbintenissen na te komen.

Het doel van de stage is een aantal reflexen, gewoonten en attitudes, waarvan het nut voor de herwaardering van een actief leven in de ruime betekenis niet wordt betwist, in ere te herstellen.

Als katalysator voor de bewustwording van de burgers, legt de stage de grondslagen voor het opnieuw investeren van de bevolking in de "publieke zaak" en de arbeidswereld.

Zuiver praktisch gezien, krijgt elke burger die de leeftijd van de meerderjarigheid heeft bereikt, de gelegenheid de kennis die hij in zijn schooltijd verworven heeft, in praktijk om te zetten, in een zelfgekozen sector.

De manière plus précise, elle tend à instaurer une obligation, à charge de tout jeune ayant atteint l'âge de 18 ans, de réaliser un stage d'un mois au service de la collectivité.

La mise en place de ce stage s'inscrit donc dans un processus réfléchi et volontariste de réhabilitation de la citoyenneté.

L'objectif avoué est de raviver, en chaque membre du corps social, le sentiment de partager un socle de valeurs socio-culturelles avec ses concitoyens.

Cet élément est d'importance dans la mesure où pareil sentiment d'appartenance constitue un outil privilégié dans la lutte contre les phénomènes d'ethnisation, de régionalisation et de repli identitaire qui font le lit de l'extrême droite.

Le stage « civique » est par ailleurs de nature à raviver l'idée d'une nécessaire collaboration entre les différentes tranches d'âge de la population, à combler le tristement célèbre fossé des générations, à redonner corps à une manière de solidarité sociale.

Il est en outre à noter que le stage a pour vocation de réhabiliter la figure même de l'État, sur un plan symbolique.

L'idée est de faire prendre conscience à chacun, pendant la période consacrée au stage, que l'État n'est pas un simple pourvoyeur de droits, de facilités et de prérogatives mais qu'il constitue aussi, dans une logique de solidarité responsable, une source d'obligations.

Le stage doit permettre de contrecarrer les effets pervers de la philosophie de l'État providence; philosophie à ce point répandue qu'elle laisse croire au citoyen qu'il n'est plus redevable à l'égard de la communauté dans laquelle il vit; philosophie à ce point pervers que rien ne semble plus inacceptable aujourd'hui à un individu que de devoir œuvrer pour son pays et d'être tenu par celui-ci au respect de certains engagements.

Le stage a pour finalité de réhabiliter un certain nombre de réflexes, d'habitudes et d'attitudes dont l'utilité se révèle incontestable pour une revalorisation de la vie active au sens large.

Moteur d'une conscientisation citoyenne, le stage pose les bases d'un réinvestissement par la population de la sphère des « choses publiques » et du monde du travail.

Sur un plan strictement pratique, chaque citoyen ayant atteint le seuil de la majorité se voit reconnaître l'occasion de mettre en pratique, dans le domaine de son choix, les connaissances qu'il a acquises pendant sa scolarité.

De stage, die een maand duurt, wordt verricht ten gunste van de federale staat, de gewesten, de gemeenschappen, de provincies, de gemeenten of elke andere erkende instelling die actief is op het gebied van het milieu, het onderwijs, de humanitaire hulp of de liefdadigheid.

Om niet contraproductief te zijn, wordt de stage opgeschort voor elke jongere die onmiddellijk na zijn studie werk heeft gevonden.

De stage ontnemt de jongere geenszins de sociale bescherming die hij geniet.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Er wordt een stage ten dienste van de gemeenschap ingesteld voor alle jongeren die de meerderjarigheid, dat is het jaar waarin ze achttien jaar zijn geworden, hebben bereikt.

Art. 3

Het doel van de stage is de nationale samenhang te versterken. Ze duurt een maand en vindt plaats in de volgende sectoren : de humanitaire hulp, de liefdadigheid, de preventie, het onderwijs, het milieu, de duurzame ontwikkeling, de maatschappelijke samenhang en de solidariteit.

Art. 4

De stage wordt verricht door jongeren zodra hun schooltijd afloopt en indien ze meerderjarig zijn, tenzij ze zich bij het eindigen van hun studie kunnen beroepen op een arbeidsovereenkomst. In dat geval wordt de stage later verricht, maar wel voor de leeftijd van 25 jaar, op een wijze die nader door de Koning wordt bepaald.

Le stage, d'une durée d'un mois, se réalise au bénéfice de l'État fédéral, des régions, des communautés, des provinces, des communes ou de tout organisme agréé oeuvrant dans les secteurs de l'environnement, de l'éducation, de l'aide humanitaire ou de l'action caritative.

Afin d'éviter toute contre-productivité, l'obligation de stage est suspendue dans le chef de tout jeune ayant trouvé un travail directement après ses études.

Le stage ne prive pas le jeune de la couverture sociale dont il bénéficie.

Marie-Hélène CROMBÉ-BERTON.
François ROELANTS du VIVIER.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Il est créé un stage au service de la collectivité pour tous les jeunes ayant atteint la majorité, soit l'année de leurs dix-huit ans accomplis.

Art. 3

Le stage a pour but de renforcer la cohésion nationale. Il est d'une durée d'un mois et s'effectue dans les domaines suivants : l'humanitaire, le caritatif, la prévention, l'éducation, l'environnement, le développement durable, la cohésion sociale et la solidarité.

Art. 4

Le stage est accompli par les jeunes dès la fin de leur scolarité et pour autant qu'ils soient majeurs sauf si le jeune peut se prévaloir d'un contrat de travail à la sortie de ses études. Dans ce cas, le stage est presté ultérieurement, mais avant l'âge de 25 ans, selon les modalités fixées par le Roi.

Art. 5

De stage wordt verricht in de sectoren bepaald in artikel 3, ten gunste van de federale staat, de gewesten, gemeenschappen, provincies, gemeenten of van elke andere erkende instelling.

De Koning bepaalt de erkenningsvoorwaarden.

Er wordt een stageovereenkomst gesloten tussen de werkgever en de jonge stagiair, waarin de aard van de activiteit, de verplichtingen van de jongere en de arbeidsvoorwaarden worden vermeld.

Art. 6

Zolang de stage duurt, blijft de jongere de kinderbijlagen genieten waarop hij recht heeft. Tevens worden hem bepaalde kosten terugbetaald.

Art. 7

Na de stage krijgt de jongere een diploma waarin de stageperiode ten gunste van de gemeenschap wordt vermeld en waarin de aard van zijn burgerverbintenis wordt beschreven.

4 oktober 2007.

Art. 5

Le stage est accompli dans les domaines visés par l'article 3 au bénéfice de l'État fédéral, des régions, des communautés, des provinces, des communes ou de tout organisme agréé.

Le Roi détermine les conditions d'agrément.

Il est conclu une convention de stage entre l'employeur et le jeune stagiaire, précisant la nature de l'activité, les obligations du jeune et les modalités de travail.

Art. 6

Pendant la durée du stage, le jeune continue à bénéficier des allocations familiales auxquelles il a droit. Il obtient en outre le remboursement de certains frais.

Art. 7

À l'issue du stage, le jeune reçoit un diplôme sanctionnant la période de stage au profit de la collectivité et retraçant la nature de son engagement civique.

4 octobre 2007.

Marie-Hélène CROMBÉ-BERTON.
François ROELANTS du VIVIER.